

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)
รายวิชา ๐๐๐ ๑๕๐ อภิธรรมปิฎก

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑.รหัสและชื่อรายวิชา ๐๐๐ ๑๕๐ อภิธรรมปิฎก (Abhidhamma Pitaka)
๒.จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต
๓.หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔.อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำ
๕.ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒ / ชั้นปีที่ ๑
๖.รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗.รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘.สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙.วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๒ สิงหาคม 2553

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <p>เพื่อให้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคำสอนในเรื่องจิต คุณสมบัติของจิต และรูปร่างของมนุษย์ สภาวะของจิตที่มีความเป็นอิสระจากสิ่งเศร้าหมอง ในอภิธรรมปิฎก</p>
<p>๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>หลังจากเรียนจบวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อธิบายความหมายและการทำงานของจิตได้ ๒. อธิบายคุณสมบัติของจิต ได้ ๓. อธิบายความหมายหน้าที่การทำงานของรูป(ร่างกาย) ๓. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างจิตและร่างกายตามหลักการทางพุทธศาสนาได้ ๔. อธิบายสภาวะจิตที่มีความเป็นอิสระจากสิ่งเศร้าหมองได้(นิพพาน) ๕. นักศึกษาสามารถปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้นให้สอดคล้องกับแนวโน้มด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความก้าวหน้าไปตามยุคสมัย

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

<p>๑. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระ ประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมาัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ</p>			
<p>๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p>			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษาเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
<p>๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ประจำรายวิชา แจ้งการให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะพุทธศาสตร์ และอีเมลส่วนตัวของอาจารย์พร้อมทั้งประกาศในห้องเรียน - อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ) 			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑.คุณธรรม จริยธรรม
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา <p>พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีวินัย เคารพในสิทธิของบุคคลอื่น ไม่เบียดเบียนกล่าวร้ายผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ มีความอดทน นิสิตสามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษาอภิธรรม โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">- ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต- มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม- มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ- เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์- เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม- สามารถวิเคราะห์ผลดีของการศึกษาอภิธรรมต่อสังคม
๑.๒ วิธีการสอน <ul style="list-style-type: none">- บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรม คุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับอภิธรรม- อภิปรายกลุ่ม- กำหนดให้นักศึกษาหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอภิธรรม- บทบาทสมมติ- นำเสนอรายงาน
๑.๓ วิธีการประเมินผล <ul style="list-style-type: none">- พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา- มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม- ประเมินผลการทดสอบข้อเขียน- ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
๒.ความรู้
๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ <p>มีความรู้หลักคำสอนในอภิธรรมปิฎก อรรถกถาอภิธรรม ฎีกาอภิธรรมอย่างเป็นระบบ</p>

<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ การศึกษาโดยใช้ปัญหา และโครงงาน Problem base learning และ Student Center เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - วิเคราะห์กรณีศึกษา - สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เพื่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับจิตวิญญาณ</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้นักศึกษาทำโครงงานพิเศษ และนำเสนอผลการศึกษา - อภิปรายกลุ่ม - วิเคราะห์กรณีศึกษา ในการนำอิทธิพลมาใช้ในปัจจุบัน - การสะท้อนแนวคิดจากการประพฤติกรรมในการควบคุมจิตใจและร่างกาย
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบันเข้ากับหลักกรรม ในอิทธิพล</p>
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล เช่น การค้นคว้าหลักกรรมในอิทธิพล หรือ อ่านบทความที่ เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน

<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาด้วยตนเอง
<p>๕.ทักษะการวิเคราะห์หลักกรรม</p> <p>๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์หลักกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการคิด การตีความ วิเคราะห์หลักกรรม - พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การวิเคราะห์ การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน - พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา - พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต - ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ เช่น Web lock การสื่อสารการทำงานในกลุ่มผ่านห้องสนทนา feacebook - ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม <p>๕.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากคัมภีร์อภิธรรมปิฎก อรรถกถา ตำรา หนังสือ และทำรายงาน โดยเน้นการอ่าังคัมภีร์ ตำรา เอกสาร งานวิจัย จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ - นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม <p>๕.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี - การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย - การนำเสนองานโดย power point

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	แนะนำการเรียนการสอน	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ	

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๒	บทที่ ๑ อุกุศลจิต,อเหตุกจิต -โลภมูลจิต ๘ -โทสมูลจิต ๒ -โมหมูลจิต ๒ -อกุศลวิปากจิต ๗ -อเหตุกกุศลวิปากจิต ๘ -อเหตุกกิริยาจิต ๓	๒	-บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ -Problem base learning	
๓	บทที่๒ กามาวจรโสภณจิต ๒๔ - มหากุศลจิต ๘ - มหาวิปากจิต ๘ - มหากิริยาจิต ๘	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ Problem base learning	
๔	บทที่๓รูปาวจรจิต,อรูปราวจรจิต -รูปาวจรกุศลจิต - รูปาวจรวิปากจิต - รูปาวจรกิริยาจิต - อรูปาวจรกุศลจิต - อรูปาวจรวิปากจิต - อรูปาวจรกิริยาจิต	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ Problem base learning	
๕	บทที่ ๔ โลกุตตรจิต -มรรคจิต ๔ -ผลจิต ๔ -นิพพาน	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ Problem base learning	
๖	บทที่๕ เจตสิก ๑ -สัพพจิตตสาธารณเจตสิก ๗ -ปกิณณกเจตสิก ๖ -โลติกเจตสิก ๓ -โทจตุกกเจตสิก ๔ -โมจตุกกเจตสิก ๔ -ถี่ทุกเจตสิก ๒ -วิกิจฉาเจตสิก ๑	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ Problem base learning	
๗	บทที่ ๖ เจตสิก ๒ -โสภณสาธารณเจตสิก ๑๘ -วิริตีเจตสิก ๓	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	-อับปมัญญาเจตสิก ๒ -ปัญญินทรีย์เจตสิก ๑		Problem base learning	
๘	สอบกลางภาค	๒		
๙	บทที่ ๗ รูปปรมาตถ์ ๑ - มหาภูตรูป ๔ - ปสาทรูป ๕ - วิสยรูป ๗ - ภาวรูป ๒	๒	บรรยาย บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ Problem base learning	
๑๐	บทที่ ๘ รูปปรมาตถ์ ๒ - หทยรูป ๑ - ชีวีตรูป ๑ - อาหารรูป ๑ - ปริจเฉทรูป ๑ - วิญญูตติรูป ๒ - วิการรูป ๓ - ลักขณรูป ๔	๒	บรรยาย บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ Problem base learning	
๑๑	บทที่ ๙ วิถิจิต -วิถิจิตทางปัญจทวาร -วิถิจิตทางมโนทวาร	๒	บรรยาย บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ Problem base learning	
๑๒	บทที่ ๑๐ อับปนาวิถี ๑ - ฌานวิถี - อภิญญาวิถี - มรรควิถี	๒	บรรยาย อภิปราย การวิเคราะห์	
๑๓	บทที่ ๑๐ อับปนาวิถี ๒ - ผลสมาบัติวิถี - นิโรธสมาบัติวิถี - ปัจจเวกชนวิถี	๒	บรรยาย อภิปราย การวิเคราะห์	
๑๔	- อภิปรายกลุ่ม	๒	นิสิตนำเสนองานตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย	
๑๕	สรุปเนื้อหารายวิชา	๒	บรรยาย	
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๔.๒ - ๒.๓ ๔.๓ -๓.๓	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	๖ ๑๖	๒๐% ๖๐%
๒	๔.๑ -๑.๑ -๑.๒ -๑.๓ ๔.๓ -๓.๑ -๓.๓ ๔.๔ -๔.๑ -๔.๒ -๔.๓ ๔.๕ -๕.๑ -๕.๒ -๕.๓	วิเคราะห์ หลักกรรม ค้นคว้านำเสนอ รายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐%
๓	๔.๑ -๑.๑ -๑.๒ -๑.๓ ๔.๒ -๒.๓ ๔.๓ -๓.๑ -๓.๒ -๓.๓ ๔.๔ -๔.๑ -๔.๒	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นใน ชั้นเรียน	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐%

ที่	ผลการ เรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
	-๔.๓ ๔.๕ -๕.๑ -๕.๒ -๕.๓			

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

Bhikkhu Bodhi, A Comprehensive Manual of Abhidhamma, Sangharaja Mawatha, Buddhist Publication Society, Kandy, Sri Lanka.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, อภิธรรมปิฎก, โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร: ๒๕๓๙.
พุทธทศตเถระ(แต่ง), ประชุม เรื่องวารี(แปล), พระอภิธรรมมาตราช, โรงพิมพ์กรมการศาสนา, กรุงเทพมหานคร:

๒๕๔๓

พระคันธสารากวีวงศ์, ปรมัตถสังคหะและปรมัตถทีปนี, พิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยรายวัน กราฟฟิค เพลท, กรุงเทพมหานคร: ๒๕๔๖.

พระสัทธัมมโชติกะ ฐัมมาจริยะ, ปรมัตถโชติกะ ปริจเฉทที่ ๓ และปริจเฉทที่ ๗, โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร: ๒๕๓๘.

พระสัทธัมมโชติกะ ฐัมมาจริยะ, ปริจเฉทที่ ๑-๒-๖, โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร: ๒๕๓๖.

พระสัทธัมมโชติกะ ฐัมมาจริยะ, นามรูปปฏิถีนิจนัย, โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร: ๒๕๒๗.

พระครูสังวรสมาธิวัตร(ประเดิม กมโล), คู่มือการศึกษาพระอภิธรรมปิฎก เล่ม ๑ ภาคจิต, โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, กรุงเทพมหานคร: ๒๕๒๑.

พระครูสังวรสมาธิวัตร(ประเดิม กมโล), คู่มือการศึกษาพระอภิธรรมปิฎก เล่ม ๒ ภาคเจตสิก, โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, กรุงเทพมหานคร: ๒๕๒๑.

พระครูสังวรสมาธิวัตร(ประเดิม กมโล), คู่มือการศึกษาพระอภิธรรมปิฎก เล่ม ๓ ภาครูป นิพพาน, โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, กรุงเทพมหานคร: ๒๕๒๑.

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

<http://www.google.co.th/>คลิกไปที่เว็บอภิธรรมโชติกะวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, อภิธรรมวัตระฆังโฆสิตาราม

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์ ที่เกี่ยวกับหัวข้อในประมวลรายวิชา เช่น wikipedia คำอธิบายศัพท์

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
-

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปีหรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ ๆ